

**Білоцерківський ліцей «Мала академія наук»
Білоцерківської міської ради Київської області**

Н А К А З

м.Біла Церква

«_____» _____ 2024

№ _____

**Про стан викладання та рівень досягнень
учнів з іноземної (англійської мови) мови
у 9-11 класах Білоцерківського ліцею «МАН»**

Відповідно до плану роботи Білоцерківського ліцею «МАН» у 2023/2024 н.р., перспективного плану адміністративного контролю навчальних предметів на 2021-2025 роки, на виконання рішення педагогічної ради від 09.01.2024 р. протокол №3 та з метою вивчення якості викладання окремих предметів вивчався стан викладання та рівень знань, умінь і навичок учнів з англійської мови (довідка додається).

НАКАЗУЮ:

1. Довідку «Про стан викладання та рівень досягнень учнів з англійської мови в 9-11-х класах» взяти до уваги (додаток 1).
2. Відзначити послідовну результативну роботу вчителів Козачук В.В. та Щасливої Н.С. щодо забезпечення стабільних знань учнів з англійської мови, ефективної позакласної роботи з предметів.
3. Учителям англійської мови:
 - 3.1. у процесі викладання англійської мови продовжувати використовувати інноваційні технології, що забезпечують комфортні умови розвитку, реалізації природного потенціалу учнів;
 - 3.2. під час оцінювання навчальних досягнень учнів урахувати принципи гуманізації, демократизації та диференціації освіти, взаємозв'язку навчання, виховання та розвитку учнів;
 - 3.3. систематично працювати над оновленням методичного апарату викладання англійської мови відповідно до постійних змін у програмах;
 - 3.4. під час планування домашніх завдань враховувати принципи взаємозв'язку роботи під час уроку і домашнього завдання, дозування, диференціації, самоосвіти та саморозвитку учнів;
 - 3.5. своєчасно та якісно проводити контроль усіх видів письмової діяльності та виставляти оцінки в електронний та друкований класні журнали;
 - 3.6. забезпечити ефективність індивідуальної роботи з учнями, які мають початковий рівень знань, за результатами контрольного оцінювання;
 - 3.7. посилити роботу з підготовки учнів до ЗНО (НМТ), з цією метою провести в лютому-березні зріз за форматом ЗНО (НМТ) з іноземної (англійської) мови.
4. Голові професійної спільноти учителів філологічних дисциплін Козачук В.В.:

4.1. у січні 2024 року скласти графік взаємовідвідування уроків учителів англійської мови у II семестрі 2023/2024 н.р;

4.2. до березня 2024 року розглянути питання про стан викладання англійської мови на засіданні професійних спільнот. Обговорити зауваження та розробити заходи щодо їх усунення;

4.3. до 18.03.2024 модернізувати зміст і завдання проєкту «Англійська мова – мова міжнародного спілкування».

5. Заступнику директора з навчально-виховної роботи Щасливій Н.С.:

5.1. систематично контролювати роботу вчителів англійської мови.

6. Контроль за виконанням цього наказу покласти на заступника директора з навчально-виховної роботи Щасливу Н.С.

Директор

Михайло ЯРЕМЕНКО

Вик.

Щаслива Н.С.
т.39-39-05

Завізовано:
Беник О.Н.

Надіслано: до справи

З наказом ознайомлені:
Козачук В.В.

ДОВІДКА

про стан викладання та рівень знань, умінь і навичок учнів з англійської мови у 9-11-х класах

Згідно з річним планом роботи Білоцерківського ліцею «МАН» на 2023/2024 н.р. та перспективним планом адміністративного контролю вивчення навчальних предметів на 2021-2025 роки у грудні 2023 року адміністрацією закладу вивчався стан викладання та рівень знань і практичних навичок учнів 9-11-х класів з англійської мови та всесвітньої історії, проведення позакласної роботи з предметів тощо.

У 2023/2024 н.р. англійської мови викладають такі учителі:

№	ППП учителя	Пед. стаж	Категорія	Звання	В яких класах викладає
1.	Щаслива Н.С.	20р.	вища	«старший вчитель»	9А (2 підгрупа), 10А, 10 В (2 підгрупа)
2.	Козачук В.В.	19р.	вища	-	9А (1 підгрупа), 10 Б (1 і 2 підгрупи), 10 В (підгрупа), 11 А, 11 Б (1 і 2 підгрупи)

Педагогічні проблеми над якими працюють учителі англійської мови прослідковуються у засобах і методах навчання. А саме:

№/п	ППП учителя	Проблема над якою працює
1.	Щаслива Н.С.	Спрямованість предметних об'єднань на формування громадянина й інноватора, організацію та оновлення змісту науково-дослідницької роботи учнів; забезпечення академічної доброчесності в освітньому процесі
2.	Козачук В.В.	Метод проєктів як засіб творчої реалізації учнів та підвищення мотивації у вивченні іноземної (англійської) мови.

Вивчення стану викладання іноземної (англійської) мови здійснювалося за такими напрямками:

- виконання навчальних планів і програм, реалізація рекомендацій із викладання української мови;
- формування в учнів умінь і навичок зв'язного мовлення, зв'язок з іншими напрямками роботи з розвитку мовлення:
- запровадження елементів нового правопису української мови;
- збагачення словникового запасу учнів;
- засвоєння норм української літературної мови;
- реалізація проблеми, над якою працює колектив Білоцерківський ліцей «МАН» в напрямі особистісно зорієнтованої технології навчання;
- науково-теоретичний рівень викладання;
- планування навчального матеріалу, підбір тестових, індивідуальних, диференційованих завдань, наочності тощо;

- дотримання вимог єдиного орфографічного режиму;
- ефективність використання міжпредметних зв'язків;
- методика перевірки рівня знань учнів;
- упровадження активних форм і методів навчання;
- методика повторення пройденого матеріалу;
- раціональне використання робочого часу;
- результати навчання, якість знань, умінь і навичок учнів;
- виконання вимог щодо ведення шкільної документації;
- виховання національної самосвідомості громадянина України;
- система підготовки до ЗНО /НМТ.
- форми позакласної роботи.

Із метою перевірки викладання англійської мови і проведення позакласної роботи з предмету за переліченими напрямками адміністрацією Білоцерківського ліцею «МАН» були відвідані уроки, заняття гуртків за вибором, вивчено документацію вчителів, переглянуто учнівські зошити, проведено контрольні роботи, аудіювання, усне опитування, перевірено оцінки тематичних атестацій, відвідано позакласні заходи. Завдяки цьому одержано об'єктивну інформацію про роботу вчителів, надано певні рекомендації та внесено корективи до системи викладання.

Перевірка показала, що вчителі працюють за чинною навчальною програмою, адаптованою до навчально-методичного комплексу Focus британського видавництва Pearson та за підручниками, рекомендованими Міністерством освіти і науки України.

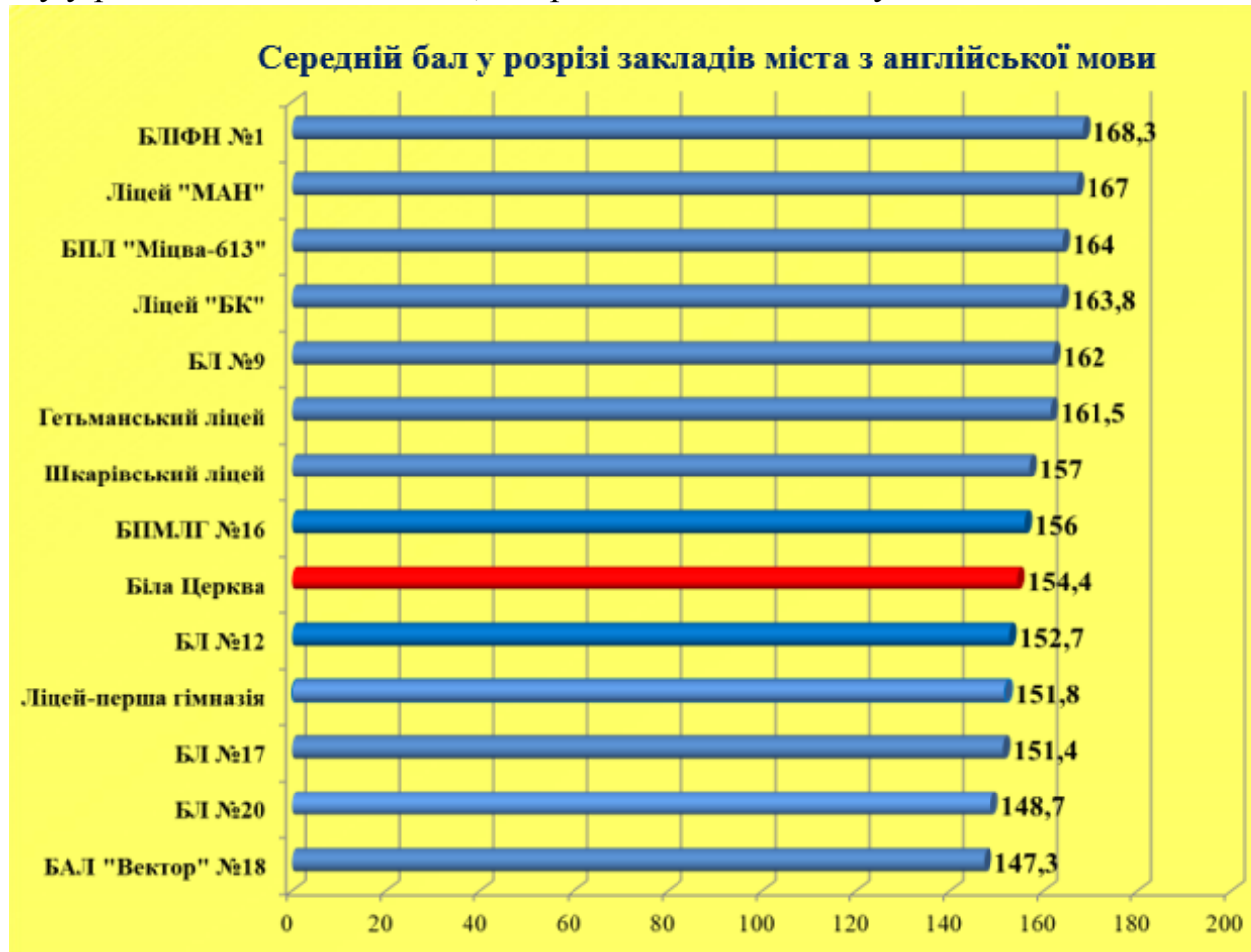
Вчителі іноземної мови усвідомлюють завдання, які поставлені перед школою, і працюють на кінцевий результат – виховання свідомого громадянина України, формування освіченої, творчої особистості, здатної жити і працювати у XXI столітті та вільно комунікувати засобами іноземної мови. Вони володіють методикою викладання та забезпечують засвоєння учнями програмового матеріалу. Провідним у роботі вчителів є реалізація ідеї навчання мови з чотирьох видів мовленнєвої діяльності, що дає змогу оптимально досягати цілей формування компетентностей. Більше уваги, у порівнянні з минулими навчальними роками, учителі приділяють застосування ІКТ у навчально-виховному процесі, що підвищує інтерес учнів до вивчення предмета. Значну роль у цьому відіграє мультимедійна платформа Pearson My English Laboratory, що дозволяє вчителям за мінімуму зусиль застосувати значні можливості інформаційних технологій. Окрім цього на уроках використовуються технології Learnings.App, Mentimeter, Kahoot. Здійснюється підбірка тематичних відеоматеріалів, подкастів, які презентуються на індивідуальних сайтах вчителів (<https://valentynakozachuk.wixsite.com/my-site>, <http://surl.li/owwaq>).

Учителі багато зусиль докладають до вирішення проблеми засвоєння норм англійської мови – фонетичних, лексичних, орфографічних, синтаксичних, граматичних. Поглиблення цього процесу відбувається, окрім уроків, у позакласній роботі. У структурному підрозділі МАН ліцею працює гурток

«Лінгвіст», де всі охочі можуть поглиблювати свої вміння з володіння мовою, а також удосконалювати мовленнєві навички. Гурток відвідують як учні Білоцерківського ліцею «МАН», так і старшокласники Білоцерківської територіальної громади.

У ліцеї склалася система підготовки учнів до участі в ЗНО, яка триває постійно, починаючи з 9 класу, і завершується складанням МНТ в 11 класі.

Свідченням ефективності запропонованої системи є те, що за результатами моніторингу УЦОЯО випускники закладу щороку очолюють рейтинговий список освітніх закладів м. Біла Церква. 2023 року випускники посіли другу сходинку у рейтингові закладів БТГ, з середньою позначкою у 167 балів.

Уроки вчителів іноземної (англійської) мови спрямовані на те, щоб підготувати мовно грамотну особистість з високим рівнем комунікативної компетентності, що ґрунтується на системі знань про мову. У своїй роботі на уроках увага зосереджується на відповідність навчального матеріалу з англійської мови вимогам оптимальності, на реалізацію комплексної мети уроку; на врахування вікових особливостей учнів; на інтегральність, на всебічний мовленнєвий розвиток учнів, а також підготовку до ЗНО/НМТ. Уроки особистісно зорієнтовані, бо будуються на педагогіці співробітництва, окрім того поєднуються парні, групові, кооперативні форми роботи, у яких учні є не об'єктами, а суб'єктами навчальної діяльності. Вчителі пропонують учням реалізувати свої творчі здібності та знання з мови під час підготовки до проєктів. Так, учні 10 В класу (2 підгрупи) Щасливої Н.С. на початку семестру

реалізовували проєкт «Famous world scientists»; учні Козачук В.В. працювали над проєктом «Home Sweet Home». Учні 9 класу брали участь у міжнародному 5-ти тижневому проєкті «Understanding peacet» (Розуміючи мир» Весняний сезон).

Використовуючи різноманітні форми та методи роботи, Козачку В.В. створює проблемні ситуації, забезпечує практичну спрямованість уроків, раціонально використовує час на вивчення теоретичного та практичного матеріалу, з цією метою активно використовує в роботі навчально-наочні засоби, методичний апарат підручника, різного роду дидактичний інтерактивний матеріал. Усі уроки вчителя спрямовані на досягнення головної мети навчання англійської мови, що полягає у формуванні національно свідомої, духовно багатой мовної особистості, яка володіє вміннями й навичками вільно, комунікативно доцільно користуватися засобами іноземної мови в усіх видах мовленнєвої діяльності (аудіювання, читання, говоріння, письмо), тобто забезпечує належний рівень комунікативної компетенції.

При роботі з випускниками закладу активно застосовуються тестові технології. На уроках завжди сприятлива психологічна атмосфера. Учні легко відгукуються на запити вчителя. Використовується ІКТ під час підготовки до уроку (пошук інформації в мережі Інтернет за темою, підготовка презентацій, тестів, контрольних робіт, роздавальних матеріалів) і на уроці (робота з готовою презентацією).

Рівень знань, умінь та навичок учнів з англійської вивчався шляхом проведення зрізу знань за видами мовленнєвої діяльності. Їхні результати та якісний показник навчальних досягнень з іноземної (англійської) мови відображено у нижче поданих таблицях:

Результати контролю чотирьох видів діяльності

Клас	Вчитель	Контроль діяльності	Кількість учнів	Рівень								ЯЗ %	ЯЗ сер.
				Високий	%	Достатній	%	Середній	%	Початковий	%		
9А (І)	Козачук В.В.	А	17	9	53	4	23,5	4	23,5	0	-	76.5	80
		Ч	17	8	47	7	41	2	12	0	-	87	
		П	17	7	41	5	29	4	2	1	6	70	
		Г	15	5	33,5	8	53,5	2	13	0	-	87	
10 Б		А	26	8	31	13	50	4	15	1	4	81	81
		Ч	26	13	50	10	38	3	12	0	-	88	
		П	26	15	58	8	31	3	11	0	-	89	
		Г	20	8	40	5	25	6	30	1	5	65	
10 В (І)		А	9	5	56	3	33	1	11	0	-	89	89,5
		Ч	14	7	50	7	50	-	-	0	-	100	
		П	8	4	50	4	50	-	-	0	-	100	
		Г	13	6	46	3	23	2	15,5	2	15,5	69	
11 А		А	21	11	52,5	7	33,5	3	14	0	-	86	83
		Ч	23	13	56	5	22	5	22	0	-	78	
		П	21	8	38	7	33	4	19	2	10	71	
		Г	22	13	60	8	36	1	4	0	-	96	

11 Б		П	28	16	57	12	43	0	-	0	-	97	94
		А	28	14	50	10	35,5	4	14,5	0	-	85,5	
		Ч	28	25	90	2	7	0	-	1	3	97	
		Г	23	16	70	6	26	1	4	0	-	96	
9А (II)	Щаслива Н.С.	П	13	3	23	9	69	1	8	0	-	92	81
		Ч	10	4	36	4	40	2	20	0	-	76	
		А	10	4	36	4	40	2	20	0	-	76	
		Г	11	5	45	4	36	2	18	0	-	81	
10 А		А	18	9	50	5	28.5	3	17	1	5.5	78,5	82,6
		П	19	6	31	13	68	0	-	0	-	98	
		Ч	20	10	50	8	40	0	-	2	10	90	
		Г	15	5	33	8	31	0	-	2	13	64	
10 В (II)		А	13	7	54	4	31	2	15	0	-	95	86
		Ч	13	9	69	1	8	2	15	0	-	77	
		П	11	5	45	4	36	2	18	0	-	81	
		Г	11	7	64	3	27	0	-	0	-	91	

Контроль видів мовленнєвої діяльності охоплював 90 % здобувачів освіти, контроль аудіювання пройшли 142 учні (якість знань 83 %), читання – 140 учнів (якість знань 87%), говоріння – 138 учнів (якість знань 81%), письма – 141 учнів (якість знань 87%). Завдання мали переважно тестовий характер, типовий до завдань ЗНО, однак контроль письма здійснювався переважно за відкритою формою згідно теми навчального письма, що вивчалось напередодні.

Рис. 1. Якість знань за видами діяльності з іноземної мови за результатами I семестру 2023/24 н.р.

Загальний показник якості знань з англійської мови – **84,6 %** у 2023/24 н.р.

Під час виконання робіт учнями були допущені такі помилки:

- 1) написання слів згідно аудіювальних навичок;
- 2) неправильний порядок слів в реченні.
- 3) граматичні помилки;
- 4) часом недостатнє володіння лексикою.

Серед виявлених прогалин у знаннях учнів є:

- наявність об'єктивно складних тем, які завжди викликають труднощі під час вивчення та потребують постійного опрацювання шляхом систематичного повторення;
- відсутність методичної системи з вивчення окремих тем, які є провідними для всього курсу мовної освіти.

Особливо відчуваються освітні втрати серед здобувачів освіти, що вступили до ліцею у 2023/24 н.р. здобувши базову середню освіту у ЗЗСО, що раніше працювали за дистанційною формою освіти у зв'язку з воєнним станом у країні та карантинними обмеженнями з 2019 р.

Аналіз результатів семестрового оцінювання досягнень учнів з англійської мови за 2023/2024 навчальний рік дає змогу зробити висновки, що вчителям слід відшукувати інші, більш ефективні методи роботи під час говоріння на уроках і вдосконалювати компетентності з письма, оскільки саме ці види мовленнєвої діяльності виявляються для україномовних дітей найскладнішими.

Аналіз рівня навчальних досягнень учнів свідчить, що учні на достатньому рівні оволоділи програмовим матеріалом. Проте повинна вестись копітка робота з вирівнювання, тобто підвищення рівня знань тих учнів, які виконали контрольні роботи і мають річні семестрові оцінки початкового та середнього рівня.

Важливим елементом навчання іноземної мови є ведення учнями зошитів. Недоліком виявилися помилки, допущені у підписі зошитів окремих учнів. Поряд із пропусками букв та іншими механічними помилками спостерігається неправильне написання назви навчального закладу, часом зошити підписуються не відповідно до зразків, наведених у наказі про вимоги до єдиного орфографічного режиму від 05 вересня 2019 року № 69. Другим загальним недоліком є відсутність ґрунтовної роботи над помилками. Це серйозне упущення і вчителям потрібно його усунути. Турбує невиконання домашніх робіт окремими учнями.

Проаналізувавши письмові роботи, можна зробити висновок, що вчителі проводять на уроках різноманітні види роботи: письмо під диктовку, виконують вправи, складають нотатки, перекладають речення, самостійні роботи різних рівнів складності.

У закладі створено два кабінети іноземної (англійської) мови, де зібрано книжковий фонд літератури для читання, словники, таблиці тощо. Учні окремих груп ведуть мовне портфоліо, накопичуючи матеріали з виконаних завдань. Але разом з тим вимагає покращення матеріальна база кабінету, зокрема меблі кабінету №12 не дозволяють виконувати мовленнєві завдання згідно Європейських рекомендацій з мовної освіти, швидко перегруповуючись в межах аудиторії.

Щороку в Білоцерківському ліцеї «МАН» проходять олімпіади з іноземних мов. Цього року окремі учні виявили бажання брати участь у олімпіаді з німецької мови, яку учні вивчають індивідуально, однак дуже успішно. Так, учениця 11 А класу Софія Бобровська посіла I місце з у II етапі

Всеукраїнських учнівських олімпіад. У олімпіаді з англійської мови завжди значна кількість ліцеїстів беруть участь. Цього року на I етапі було охоплено до 28% (36) учнів ліцею. Першість у II етапі олімпіади з англійської мови вибороли учениці Козачук В.В. Гаркавенко Уляна (10 В клас) та Пугач Софія (11 А клас).

Контроль за виконанням вимог щодо ведення шкільної документації показав, що вчителі англійської мови ведуть документацію з урахуванням усіх вимог та рекомендацій, охайно, чітко, здійснюють тематичний облік знань, учні виконують необхідну кількість обов'язкового контролю.

Проте за зовнішньо благополучною картиною спостерігаються деякі тенденції у навченості учнів, які викликають занепокоєння: так, учні навіть старших класів не володіють достатніми уміннями усно висловлювати й обґрунтовувати свою думку, граматично неправильно будують речення, порушують порядок слів, неправильно наголошують слова тощо. Особливо складно їм дається конструювання речень, зокрема на заданий вид (складні, з відокремленими й однорідними членами, односкладні, з використанням Infinitive Constructions, Gerund, Participle). Отже, необхідно посилити роботу в цьому напрямку, а також у напрямку удосконаленню навичок використання граматичних конструкцій в усному та письмовому мовленні. Ця необхідність зумовлена необхідністю володіння провідними компетентностями сучасного успішного громадянина.

Учителі англійської мови урізноманітнюють типи уроків, розвивають у дітей інтерес до вивчення предмета, реалізують принципи науковості. Щороку ліцеїсти беруть участь у конкурсі-захисті науково-дослідницьких проектів МАН у секції «Іноземна (англійська, німецька) мова». 2023 року Пугач Софія та Бобровська Софія (10 клас) здобула перемогу на обласному конкурсі та взяли участь у всеукраїнському етапі (науковий керівник – к.філол.н. Щаслива Н.С., керівник гуртка «Філолог-дослідник»). Софія Бобровська здобула II місце на III Всеукраїнському етапі конкурсу-захисту МАН. 2023 року учениця 10 В класу Анна Смей здобула II місце на I етапі.